Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 13, 1984 No. 47. VOL. XCI

ГОЛОВА ПУН ВІДВІДАВ УНСОЮЗ І „СВОБОДУ"

Під час розмов в редакції (зліва): П. Дорожинський, У. Дячук, М. Плавюк і д-р І. Флис.

Джерзі Сити, Н. Дж. — Голова Проводу Українських Націоналістів Микола Плавюк в товаристві голови ІСНО Павла Дорожинського, відвівав Головну Канцелярію Українського Народного Союзу, щоб особисто зложити побажання на руки членів Екзекутиви з приводу 90-річчя УНС.

При цій нагоді зупинилися вони також в редакції „Свободи", де провели розмову на актуальні теми життя української громади. Особливо широко дискутовано при тому недавній IУ Світовий Конгрес Вільних Українців та його перебіг, як також наслідки його на дальший розвиток подій в українській громаді. Тут М. Плавюк, як президент СКВУ в перших двох роках останньої каденції, а відтак заступник президента, подав низку своїх думок на тему самого IУ Конгресу як і теперішнього стану. Зокрема він підкреслив, що в останніх роках Секретаріят СКВУ мав підтримку всіх країн, де є українські центральні організації за вийнятком ЗСА, коли йдеться про справи на зовнішньому відтинку, наприклад дії Комісії прав людини. На його думку цілий український політичний світ не використовує тих можливостей, які має, інформувати своє неукраїнське довкілля про рух спротиву в Україні, саме з точки сили громадян вільних країн. Він підкреслив також, як один з великих успіхів IУ СКВУ участь у ньому високопоставлених представників уряду Канади, що викликало поважне занепокоєння і протести совєтських чинників.

У розмовах порушено також справу недалекого відзначування 1000-ліття хрищення України і акцій з тим пов'язаних саме на зовнішньому відтинку, як також інші можливі акції, які можна вести спільно, незалежно від політичних поглядів, на зовнішньому, культурному і релігійному відтинках.

Для ширшого поінформування читачів „Свободи" з думками М. Плавюка поставлено гостеві раніше ряд питань, на які він приготовив свої відповіді. Це інтерв'ю поміщене на іншому місці цього числа.

М. Квітковська відвідає Філядельфію

Філядельфія. — Старанням Фінансової комісії СФУЖО на Америку тут відбудеться в неділю, 25-го березня ц.р., о год. 4-ій по полудні, в „Червоній залі" Українського Освітньо-Культурного Центру, при 700 Сідар ровд, зустріч прихильниць СФУЖО і громадянства Філядельфії з головою СФУЖО, д-р Марією Квітковською.

В програмі зустрічі, крім голови СФУЖО, візьмуть участь: фінансова референтка СФУЖО Дарія Бойдуник і знавець народного мистецтва, музейно-мистецька референтка СУА Любов Волинець-Абрамюк, яка висвітлить прозірки з відповідним коментарем з історії Українського Жіночого Руху, що його ініціяторкою і символом стала Наталія Кобринська 1884 року в Україні.

Присутні матимуть нагоду побачити на екрані не лише знімки передових українських жінок-діячок, але також знімки Першого Жіночого З'їзду в Станиславові, що відбувся 1934 року.

Організатори цієї цікавої зустрічі запрошують громадянство Філядельфії й околиці, а зокрема прихильниць СФУЖО, взяти участь у цьому вечорі, щоб гідно відзначити у Філядельфії 100-річчя Українського Жіночого Руху.

Зустріч відкриє голова Фінансової комісії СФУЖО на Америку Марія Харина. Програму вестиме Людмила Чайківська.

Після офіційної частини зустрічі членки Фінансової комісії СФУЖО гоститимуть присутніх перекускою.

Молодь влаштовує Великопосний концерт в Ірвінґтоні

Ірвінґтон, Н.Дж. — Ліґа Української Православної Молоді округ Ню Йорку і Ню Джерзі влаштовує в неділю, 25-го березня ц.р., о год. 3-ій по полудні, в українській православній церкві св. Тройці, при 830 Лайонс авеню, духовний Великопосний концерт. В Концерті братимуть участь хори: св. Тройці в Ірвінґтоні, св. Вознесіння в Мейплвуді, св. Димитрія в Картереті, св. Юрія в Ярдвиллі-Трентоні, св. Вознесіння в Кліфтоні, св. Андрія в Бавнд Бруку.

Дохід від концерту призначений для стипендій для української молоді. Управа ЛУПМ надіється на підтримку українського громадянства.

УСВТ „Чорноморська Січ" змагатиметься у фіналі стейту

Нюарк, Н. Дж. — В неділю, 18-го березня ц.р., год. 2-га по полудні на площі португальців при вулиці Діленсі (секція Айронбавнд в Нюарку) відбудуться стейтові фінальні змагання за аматорську чашу ЗСА УСВТ „Чорноморська Січ" — Портуґальський С.К.

Цю важливу зустріч двох найкращих дружин Ню Джерзі фільмуватимуть спортові кореспонденти для телевізійних спортових передач кількох телевізійних станцій північного Ню Джерзі. Місцева португальська преса вже присвятила тій зустрічі багато уваги.

На змаганнях, між іншими, буде присутній урядовець португальського консуляту який цікавиться діяльністю цього найсильнішого в ЗСА португальського спортового клюбу.

ПОЛЬСЬКА МОЛОДЬ ВИМАГАЄ ОБРАЗІВ РОЗП'ЯТТЯ В ШКОЛАХ

Ґарволін, Польща. — Понад 3,000 молоді зібралося під кінець минулого тижня в тому містечку біля Варшави на ранній Службі Божій в місцевому костьолі, щоб запротестувати проти наказу уряду Войцєха Ярузельского забрати зі шкільних кляс образи Розп'яття Христового.

Протестаційні акції молоді розпочалися в середу, 7-го березня ц.р., у вищій рільничій школі, яку з уваги на демонстрації негайно замкнули. Але обурення і протести студентів поширилися на три місцеві середні школи, а Служба Божа в четвер, 8-го березня зібрала молодь з усіх довколишніх середніх шкіл, які стояли пусткою в ранніх годинах. Костьол був прибраний червоно-білими польськими прапорами, а довкола нього кружляли в часі відправ авта з озброєною польською поліцією. Службу Божу відправляв парох Генрик Буйнік, який разом зі своїми молодими парохіянами плакав під час відправи та проповіді. Другий священик присутній на відправах виразно заявив, що „ті, які виступають проти безборонних дітей зі зброєю, газами і палицями не є поляками, а ворогами".

Конфлікт з приводу Розп'яття розпочався ще в грудні, коли польський уряд зарядив зняти всі хрести та образи з Христом із шкільних та шпитальних заль. Більшість відповідальних за школи та лікарні урядовців зігнорували це розпорядження, але директор рільничої школи таки доручив зняти зі стін хрести. Саме це викликало протести учнів, що тепер поширилися на інші школи та огорнули тисячі польської молоді. В часі Служби Божої у Ґарволіні був присутній єпископ Ян Мазур, який видав офіційну заяву, що має бути прочитана в його дієцезії. Заява закликає всіх поляків підписати петицію до ген. В. Ярузельского, щоб він відтягнув своє раніше зарядження.

У цілому конфлікті, що набирає на силі і ширині, польський уряд твердить, що образ Розп'яття у школах ламає принцип існуючого поділу поміж Церквою і державою. Священики боронятья однак тим, що школи, а зокрема школа в якій забрали Розп'яття, належить до народу, а студенти її у 100 відсотках є католиками.

Рівнобіжно із тими новими подіями в Польщі, у Варшаві повідомлено, що широко відомий польський письменник Марек Новковскі знову арештований за „співпрацю з західними організаціями". Останній твір М. Новаковского п.н. „Звіт про воєнний стан" поширюється у підпільному виданні дуже широко. Арешт М. Новаковского підтверджує намагання польського уряду знищити польських інтелектуалістів, які в більшості є противниками режиму від часів постання „Солідарности". Атакуючи різними способами польських письменників, культурний комітет комуністичної партії заборонив видавництвам передруковувати твори деяких славних польських письменників, серед них Чеслава Мілоша, який, як відомо, одержав нагороду Нобеля з літератури в 1980 році.

Передвиборча кампанія переходить до південних стейтів

Таскалуза, Ала. — Один з демократичних кандидатів на президента, Волтер Мондейл, здаючи собі справу із ситуації, яка витворилася в останньому часі після перемоги сенатора Ґері Гарта у трьох стейтах, не тратить ані хвилини часу і веде посилену передвиборчу кампанію в Алабамі, стейті у якому він надіється здобути більшість завдяки добре зорганізованому апаратові, підтримці профспілки і провідних діячів негритянського населення. В четвер, 8-го березня Мондейла підтримали дружина Мартіна Лютера Кінґа, Лоретта, і його батько Мартін Лютер Кінґ ст. Також посадник Бірмінґгему, негритянин Ричард Аррінґтон, підтримав Мондейла, а про Джессі Джексона висловився, як про символічного кандидата.

Приїхавши до Бірмінґгему В. Мондейл відвідав там музей ім. славного вже покійного футбольного тренера Пола Браєнта де відбувся політичний мітинґ. Прихильники Мондейла також посилено працюють для перемоги свого кандидата у „великий вівторок", 13-го березня.

Чи дійсно Мондейл здобуде південь? На це питання не можуть ще відповісти навіть політичні спостерігачі і дослідники публічної опінії. Газета „Бірмінґтен Пост Геральд" покищо дає перевагу Мондейлові, але тільки на підставі раніше переведених опитів. В Алабамі є зареєстрованих до голосування 408,865 негритян і 1,445,685 білих. „Я все ще підтримую В. Мондейла, — заявив голова повітового виборчого комітету Сісил Робертстон, — але я думаю, що сен. Ґ. Гарт має великі шанси виграти передвибори тому, що в нього неперевершені здібності у нав'язуванні контактів з людьми і особиста харизма. Він є об'єктом гарячого обговорення вже тепер серед переважаючої частини демократів".

Запитаний про Мондейла і сен. Джана Ґленна, Робертсон відповів: „Мондей все ще має велике число прихильників, а про Ґленна ніхто навіть не говорить".

У неділю, 11-го березня, в Атланті, Джа., Ліґа голосуючих жінок влаштувала дебати поміж п'ятьма кандидатами, які передавало крайове телебачення. Опити після дебат виявили, що Гарт дальше веде перед, а Мондейл є на другому місці.

У СВІТІ

КАНАДСЬКІ ЛОВЦІ РИБ та тюленів перестали вбивати молодих тюленів палицями, тому що проти такого знущання над звірями протестували особливо в Европі та бойкотували канадські хутряні вироби. Протести, а передусім бойкоти канадських хутер, мав такий широкий засяг, що рішення перестати таке вбивання молодих тюленів було конечністю.

АНДРЕЙ САХАРОВ, широко відомий російський дисидент знаходиться у поганому стані здоров'я, через постійні нагінки на нього та заборону його відвідувати. Д-р А. Сахаров, який має 62 роки і його дружина нарікають на серцеві недомагання. Про поганий стан їх здоров'я подала інформації в Ню Йорку журналістка Наталія Ґессе, яка потайки відвідала Сахарова у грудні минулого року.

ОДНОДЕННИЙ СТРАЙК всіх публічних робітників у Франції, перервав практично комунікацію в цілій країні. Підземка, аватобуси і поїзди у Парижі не працювали, а обидва великі міжнародні летовища мусіли майже зовсім перервати свій щоденний рух. Біля 20,000 учителів, міських та державних урядників і робітників маршували у Парижі, протестуючи проти задержання усіх підвишок платень у Франції.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ БОРОНИТЬ Б. РЕБРИКА

Б. Ребрик

Нюарк, Н. Дж. — Христина Винар з Лителтон, Кольо., започаткувала оборону політв'язня Богдана Ребрика через організацію Міжнародна Амнестія. Х. Винар є активним членом відділу Міжнародної Амнестії в ЗСА, Відділ 60-ий в Кольорадо, як також членом організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ). Вона перепровадила ряд оборонних акцій за українських політв'язнів в СССР з рамени Міжнародної Амнестії.

Минулого року з ініціятиви Х. Винар зорганізовано акцію в обороні Оксани Мешко, до якої прилучився Конґрес ЗСА і організація АОЛПУ.

Б. Ребрик, член Української Гельсінкської Групи, довголітній політв'язень, кінчає своє 10-літнє ув'язнення в травні 1984 року. Він по професії вчитель, але через політичні переслідування й важкі обставини був змушений працювати фізичним робітником. Його матір розстріляли німецькі нацисти, тому що вона рятувала життя жидам, яких гітлерівці винищували під час Другої світової війни.

Б. Ребрик потребує такої оборонної акції тепер перед його передбаченим звільненням, щоб запобігти повторному ув'язненню, що совєти часто практикують.

Ця акція складається з посилання поштових карток, петицій і листів до совєтських урядовців і Константина Черненка. Текст поштової картки висловлює бажання справедливости супроти Ребрика в ім'я світового миру. Подібні листи треба висилати до американських законодавців, професійних спілок, асоціяцій, товариств тощо з проханням приєднатися до тієї акції.

Щоб нав'язати співпрацю і стимулювати зацікавлення американців в совєтській дійсності, чотири члени організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) взяли участь в окружній конференції Міжнародної Амнестії ЗСА в Кеймбриджі, Масс., в днях 25-26-го лютого ц.р. Конференція відбулася в приміщеннях Массачусетського інституту технології з участю 250 активістів Міжнародної Амнестії ЗСА.

Члени АОЛПУ запізналися з діячами цієї організації, які постійно беруть в оборону українських політв'язнів в СССР. При тій нагоді заплянсвано тісну співпрацю між АОЛПУ і АІ ЗСА, зокрема взаємну виміну інформацій про українських політв'язнів і їх родини. Американським крайовим координатором АІ оборони політичних в'язнів в СССР є Джесіка Нювірт, а американським координатором АІ оборони українських політв'язнів є д-р Джеймс Мейс, відомий українській громаді науковець з Гарвардського університету.

За інформаціями, як анґажуватися в акції в обороні Б. Ребрика, слід звертатися на адресу: Americans for Human Rights in Ukraine, 43 Midland Place, Newark, N.J. 07106.

В АМЕРИЦІ

В ЗИМОВИХ МІСЯЦЯХ зріст американської економії рахують економічні знавці на 6 відсотків, що вказує на один або два відсотки більше, як Уряд Роналда Реґена сподівався і як передбачали приватні знавці економії країни.

СЕНАТСЬКА СУДОВА Комісія відклала голосування у справі іменування Едвіна Міса генеральним прокурором тому, що виринули нові питання у зв'язку із його ролею у передвиборчій кампанії Р. Реґена в 1980 році.

СКАНДАЛ ІЗ ФІНАНСОВИМИ засобами шкільного інспектора в Ню Йорку Антоні Дж. Альварадо набирає щораз більших розмірів. Виявилося, що ще чотири учителі нюйоркських шкіл одержали платню за години додаткової праці, якої ці учителі не виконували. Ці четверо учителів перед тим позичили інспекторові А. Альварадо гроші. Також рахунки бюра порушень приписів паркування в Ню Йорку виявили, що Альварадо і його дружина не заплатили пеню за неправне паркування своїх автомобілів на суму 2,100 долярів ще від 1979 року.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУЛАСЯ конференція адвокатів преси у 20-річчя рішення Верховного Суду: 9-го березня 1964 року Верховний Суд ЗСА відкинув попередній присуд, виданий на щоденник „Ню Йорк Таймс", згідно з яким цей часопис мав заплатити півмільйона долярів „за знеславлення комішенера поліції з Алабами". Тепер Верховний Суд вважає, що свобода преси дозволяє на різні завваження чи інформації. Сьогодні адвокати підтвердили ще раз справедливе рішення Верховного Суду, хоч опінія часто виступає проти статтей і вісток у пресі.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН рішив опрацювати із Сенатом такий бюджетовий плян на військові видатки, який вимагав би менших сум і тим був для всіх більше сприятливий.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ відкинула 15-тю голосами на 14 пропозицію президента Р. Реґена, щоб дати військову допомогу у висоті 21 мільйон долярів для повстанців у Нікараґуа, яким допомагає Сі-Ай-Ей. Рівночасно із відкиненням цієї пропозиції пересунено рішення відносно військової допомоги для Сальвадору. Не зважаючи на це становище Сенату Уряд має надію, що допомогу для Нікараґуа ще можна буде ухвалити усіми членами Сенату, коли ця справа прийде тут на порядок дня.

В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ тисячі людей, яких поліція притримує за керування автом у п'яному стані мусять тепер платити ще додатково 1000 долярів, якщо хочуть зберегти свій привілей їзди. Ті, яких притримає поліція двічі, будуть платити 2000 долярів за свій дозвіл їзди, бо в іншому разі дозвіл керувати автом — відбереться.

УРЯД ВІДКИНУВ пропозицію лікарів, щоб пацієнтам, які вмирають на рака, давати для втишення болів героїну, тому що це могло б збільшити нелеґальне вживання героїни. Урядові чинники думають також, що героїна не може принести більшого заспокоєння болю, як це робить морфіна та інші середники на біль, що їх вживали і вживають досі.

ЧЛЕНИ КОНҐРЕСУ ЗСА ВІТАЮТЬ УНСОЮЗ

До листів-привітів сенаторів і губернаторів з нагоди 90-річчя УНС долучились члени Палати Репрезентантів ЗСА. Внизу поміщуємо уривки з тих листів, які наспіли на руки головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса.

Продовження

„...Саме рівно 90 років тому невеличка горстка американських українців заснувала Український Народний Союз, щоб помогти своїм землякам пристосуватися до життя в чужій країні...

Майже сто років пізніше УНС нараховує 80,000 членів, які мають не лише матеріяльні користі з забезпечення, але також з життя громадського, релігійного та культурного, яке УНС плекає..."

СТІВЕН ДЖ. СОЛЯЖ
Ню Йорк

„...Я хочу також завважити, що трагічне переслідування совєтами українців фактично є корисним для ЗСА. Завдяки тому ми дістали енергійних, незламних і здібних українців, які не могли і не хотіли жити під совєтським ярмом. У висліді сотні тисяч американців українського походження дали великий і багатий вклад у розвиток нашої країни..."

САМУЕЛЬ С. СТРАТТОН
Ню Йорк

„...Багато з тих сміливих людей, українських іміґрантів, зробили велику посвяту, залишаючи свої родинні сторони, працю, родини та приятелів, шукаючи за особистою і релігійною свободою та з надією на новий початок без страху перед комуністичним ярмом. Український Народний Союз став ключовою організацією, яка допомагала і далі допомагає українським іміґрантам розпочати нове життя в Америці..."

НОРМЕН Ф. ЛЕНТ
Ню Йорк

„...Український Народний Союз можна ставити як приклад іншим за його відданість у праці для добра своїх членів і української спільноти..."

ДЖОЗЕФ П. АДДАББО
Ню Йорк

„...Я буду робити все, що в моїй силі, щоб пам'ять про ваших предків, які страждали під совєтським ярмом, залишилася живою. Як вам відомо, я був головним спонзором резолюції, яку прийнято минулого року, з приводу 50-річчя Великого голоду в Україні, спричиненого совєтським режимом. Залучую копію статті, яку я написав з того приводу п.н. „Лекція історії". Як знаєте, я є республіканцем та членом Комісії міжнародних справ в Палаті Репрезентантів..."

ДЖЕРАЛД Б. СОЛОМОН
Ню Йорк

„...Одна з найважливіших діяльностей УНСоюзу є видавання ряду публікацій. Ті публікації мають за завдання інформувати українців у вільному світі про діяльність УНС, а рівночасно подавати вістки про успіхи і стремління українців у цілому світі. Саме ті публікації єднають всіх українців і стоять в обороні тих, які живуть під совєтською тиранією. І тепер, в 1984 році, є ще мільйони українців, які живуть під гнітом і жорстокістю совєтського режиму. УНСоюз цілий час старався допомагати тим своїм землякам, які не втішаються людськими правами. Ми в Палаті Репрезентантів мусимо стояти разом з такими організаціями як ваша, щоб спільно підтримувати стремління українців, зокрема тих, що страждають під гнітом совєтського комунізму. Ми не можемо мовчати в обличчі такого порушення людських прав..."

МАРІО БІЯДЖІ
Ню Йорк

„...Від довгих років я слідкую за героїчною боротьбою українців за волю. Помимо того, що СССР постійно старається знищити український нарід, мрія про незалежність завжди живе в Україні. Ваша організація не лише зробила багато, щоб піддержати у боротьбі своїх земляків у батьківщині, але допомогла сильно американським українцям у всіх ділянках. Я мав привілей допомагати в українських справах. Лише в теперішній Палаті Репрезентантів я працював для віднови американського консуляту в Києві, писав до Андропова у справі Оксани Мешко і промовляв при всіх таких нагодах, як Тиждень Поневолених Націй чи 50-річчя Великого голоду в Україні. Саме завдяки таким організаціям, як УНС, я та інші члени Палати Репрезентантів помагають вдержати українську боротьбу у світлі публічної опінії..."

БИЛЛ ҐРІН
Ню Йорк

„...Дозвольте прилучитися до тих численних приятелів в цілій країні, які сьогодні складають вам побажання з нагоди 90-річчя вашої організації. Поруч із службою американсько-українській спільноті, УНСоюз є живим доказом для тих українців, що живуть поневолені в СССР, що їх не забули і що американці будуть боротися за їхнє звільнення від тоталітарного режиму. Я хочу, щоб ви знали, що багато нас, членів Палати Репрезентантів, підтримують ці ваші зусилля і стоять біля вас у боротьбі за свободу українців у цілому світі..."

ТОМ КОРКОРАН
Іллиной

Закінчення на ст. 4.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1 25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40 00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1 25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

„Небезпечні" декоративні вертепи

Кажуть, „в Америці все можливе". Цей вислів не стосується таких неґативів відносин і життя, яких немало також і в різних інших країнах світу: злочинів, убивств, грабунків, нападів, самогубств, терору, атентатів, прерізних катастроф. Адже маємо все ще „психушки" в СССР і тамошні ґулаґи, маємо Іран з аятоллою Хомейні, і Лівію з Муаммаром Каддафі, і ливанських шіїтів, і сансальвадорські толеровані режимом „загони смерти", маємо аж забагато „бочок пороху" у широкому світі. Але бувають в Америці речі, які дійсно навіть філософам не снилися. Така ніде небувала американська виборча процедура, яка тягнеться довгими місяцями і коштує сотні мільйонів долярів, які, зрештою, всякають в народне господарство (газети, радіо, телевізія, летунство, готелі й ресторани) — це ще не шкідлива традиція, яку колись, напевно, зреформують за західньоевропейським зразком. Але ось така історія, яка від чотирьох років тягнеться по судах усіх інстанцій, — дійсно небувала і нечувана.

Йдеться про те, що перед Різдвом 1980 року група запеклих недовірків, противників християнізму в містечку Повтакет в Ровд Айленді заскаржила до суду міську раду, що вона поставила, як передріздвяну декорацію, малий вертеп. Це, мовляв, за твердженням обвинувачів, було публічним порушенням конституційного відокремлення Церкви від держави. Два нижчі суди погодилися з обвинувачами, і справа опинилася у Верховному Суді. У понеділок, 5-го березня ц. р., цей Суд відкинув скаргу, дарма, що тільки одним голосом — п'ять проти чотирьох. Більшість, п'ять членів Верховного Суду, з його головою Ворреном Бирґером у проводі рішили, що декоративний вертеп на публічному місці-це тільки „посередній, далекий і тимчасовий натяк на релігію у зв'язку з леґальним крайовим святом Різдва" і що тому така декорація не перечить конституції.

Коментатори вважають, що це рішення Верховного Суду — перемога президента Роналда Реґена, який намагається привернути молитву у публічних школах, скасовану в наслідок рішення Верховного суду 17-го липня 1963 року, що відчитування у публічних школах якоїсь цитати з Біблії перед початком шкільної науки — противиться конституційному відокремленню Церкви від держави. Цікаво, що тоді за таким рішенням заявилося аж вісім членів Верховного Суду і тільки один був проти. Тепер ситуація покращала, бо більшість, — хоч тільки одним голосом — була за право виставляти вертеп, як передріздвяну декорацію у вікнах крамниць.

Це ніби маленька, але не маловажлива справа. Вона торкається того затруєння атмосфери в Америці лівими лібералами, які, прикриваючись обороною громадських прав, почали не тільки фаворизувати в судочинстві злочинців, замість льояльних до законів громадян, але й повели кампанію проти Церкви, цього найсильнішого заборола індивідуальної і колективної моралі. Недавно можна було слухати телевізійний діялог між ліберальним професором Аффітом і консервативним д-ром Абендом. Проф. Аффіт твердив, що всі громадяни мають конституційне право молитися, мовчки чи голосно, з пам'яті чи з молитовника, але вдома і в церкві, а не у школі.

Президент Реґен, формулюючи недавно три найголовніші точки своєї цьогорічної програми, назвав між ними й рішення провести через Конґрес закон про введення до публічних шкіл добровільної однохвилинної мовчазної молитви. Але навіть проти такого обмеження молитви і відречення від обов'язкового відмовлювання її вголос всіма учнями, навіть у такій скромній змодифікованій формі, в Палаті репрезентантів з її демократичною більшістю є стільки лібералів, що ледве, чи такий законопроєкт пройде. І в Сенаті, де республіканці мають більшість, демократичні ліберали, типу переможного дотепер у передвиборах сенатора Ґері Гарта, є проти молитов у школах. Демократичний лібералізм в Америці, наближений до соціялізму, кладе натиск на матеріяльні добра, на великі робітничі платні, на дешевизну харчів, на державну допомогу бідним, навіть на фінансування з державних фондів жіночих абортів, але не звертає ніколи уваги на проблему моралі. „Моральне відродження" стало виборчим гаслом Роналда Реґена чотири роки тому, і тепер він теж повторяє його. Висока мораль народу, яка неможлива при легковаженні Церкви і релігії, та велика збройна сила — це, за політичною філософією Р. Реґена, найкраща запорука миру, безпеки і добробуту країни. 6-го листопада ц. р. виявиться, що про це думає американський народ.

Володимир Душник

ПОВІЛЬНА СМЕРТЬ ХРИСТИЯНСТВА В ЛИВАНІ

Поворот ливанського президента Аміна Ґемаєля із сирійської столиці Дамаску означає не тільки перемогу Сирії в Ливані, але також приспішує повільну загибель християнства в цій історичній колисці християнського світу. Відкинення угоди з Ізраїлем, спонзорованої Америкою, запевняє повну перемогу Сирії і усунення тонкого балансу між християнами і мусулманами, який в минулому ґарантував існування вільного Ливану, зорієнтованого на Захід і його культурні вартості.

Важко передвидіти, чи теперішній християнський президент Ґемаєль втримається при владі чи ні, але одне є певне, що Ливан тепер буде під повним впливом ісламізму в шкоду християнського світу.

Опущення ливанських християн християнським світом — це велика трагедія наших днів. Ще від хрестоносних походів XI-го сторіччя коло двох мільйонів християн жило сотнями років в Ливанських горах на схід від Бейруту.

Безперечно християнство в Ливані уособлювало західній світ, його культуру і цивілізацію, його соціяльно-економічні цінності. В тому самому часі арабський світ у Ливані заступав ісламську культуру, релігію і філософію життя. Тут ми не збираємося твердити, що християнський світ — кращий чи вартісніший від мусулманського світу, але,однак, незаперечний факт, що християнський світ куди більш толерантний під оглядом особистої і релігійної свободи людини і в аспекі економічно-соціяльних питань, ніж це є в ісламських країнах.

Те, що діється тепер в Ливані за останніх десять років,— ніщо інше,як намагання Сходу визбутись усіх цінностей Заходу, знищити їх, цебто усунути Захід з малої Азії.

Цей процес повільної заникання християнства в ісламському морі — ніщо дивне чи нове. В мусулманській Туреччині дві ґенерації тому було ще чотири мільйони християн, а сьогодні залишилося їх всього 15,000. В Єгипті, до часу урядування Нассера, християни нараховували понад півмільйона душ, а тепер їх всього є коло 1,000 осіб, не враховуючи тут християнських коптів.

Ми є мочазними свідками поступового зникання християнства в Ливані, при цілковитій мовчанці цілого християнского світу. Щобільше, в американській чи европейській пресі, — як це згадує Вілліям Сефайр — в „Ню Йорк Таймсі", ми дуже часто читаємо, що православні християни і мароніти в Ливані — це „крайні праві християни", чи прямо „фалянґісти", що їх,звичайно, характеризують,як „реакціонерів-фашистів".

Вправді, в сучасній хаотичній ситуації в Ливані християнські партизани також допускаються каригідних і злочинних вбивств, як це трапилося у цивільних палестинських таборах, але це — відокремлені випадки, враховані на карб відповідальности певних повстанських провідників чи міліції, а ніколи це не була політика відповідальних християнських провідників. Цей факт, що деякі християнські групи прийняли назву „Фалянґа" на взір парамілітарної організації в Еспанії, не означає, що ливанські фалянґісти не були демократами. Доки в Ливан не прибули сирійці і терористи ПВО, Ливан під проводом християнських провідників функціонував як справжня модерна демократія, в якій араби і інші мусулмани мали куди більше персональної чи етнічної свободи, ніж їхні ісламські співрелігійники в арабських країнах.

До кого можуть тепер християни в Ливані звернутися за допомогою?

Найближчою силою, яка евентуально могла б їм допомогти,є нехристиянський Ізраїль, але небезпека для ливанських християн загрожує від мусулманських збройних частин і їх узброєних сирійсько-совєтських „дорадників," які є на території на північному сході від Бейруту, і Ізраїль ледве чи схоче починати нову війну в обороні тих ливанських християн.

Західні країни, які зобов'язалися обороняти єдність і політичну суверенність Ливану, поспішно евакуюють Ливан. Ці самі західні потуги, мабуть, за порадою Савдійської Арабії, не допустили Ізраїль відновити давній Ливан з його західньою орієнтацією і західнім демократичним правлінням. Тепер, як про це говорять факти, Савдійська Арабія зрадила своїх західніх союзників і підтримує Сирію в Ливані.

Ватикан, який не має організованої армії, але має великий моральний авторитет у світі, ледве чи зможе щось зробити, щоб рятувати цю повільно винищувану християнську громаду в Ливані. Можливо, що Ватикан має певні пляни, одначе їх не оголошує. Невідомо також, що говорив Папа Іван Павло II на авдієнції, на якій він прийняв голову ПВО Яссіра Арафата.

Покищо християнський світ мовчить, залишивши на призволяще ливанських християн; єдиною їх надійною силою є віра, що вони таки витривають.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Дебют нового камерного ансамблю в УІА

У нас камерних концертів зовсім-зовсім обмаль, бо майже немає відповідних до цього діла груп, тому новостворену організацію під назвою „Новий камерний ансамбль", чи „The Nova Chamber Ensemble", можна тільки привітати. Серед цих інструменталістів-солістів двоє наших молодих українців, що займають чи не найважливіші становища в ансамблі, це піяністка і віольончеліст, — Лариса Крупа та Нестор Цибрівський. Інші імена виконавців це: перша скрипка — Дж. Дероін (канадієць); друга — Дж. Родріґес; віоля — Ґ. Сінґер. Не часто можна зустрінути в нашому Інституті так елеґантно вдягнених виконавців: піяністку в довгій вечірній сукні, чоловіків у фраках. Отже коли цей ансамбль виконував і далі українську музику, то це явище треба тільки привітати.

Самий концерт камерної музики, 27-го лютого ц. р., що його відкрив коротким словом президент УІА В. Назаревич, мав у програмі таку чаруючу і євшанозільну українську композицію, що, не зважаючи на буревій, не всилі було не піти на цей виступ. Твором цим була праця В. Барвінського, інструментальний квартет „Тема і варіяції", що його автор цієї статті досі не мав нагоди почути. І, щоб послухати та пережити хвилину рідної музики, променіючої крізь індивідуальну криштальну призму таланту цього нашого знаменитого патріота-музикотворця, варто було потрудитись на концерт.

Очевидно Моцарт і Брамс яких ми тут почули, — невмирущі і завжди цікаві. Проте магія рідної музики, що вичаровує у душі візію далекої України,- це щось таке дороге, рідкісне і життєдайне, що йому і ціни немає Бо саме програма концерту розпочалась квартетом Барвінського: композиція ця сповнена задушевної мелодії, вимережаної на народнопісенній канві. А чи ж можна не розпізнати соняшного, шпаркого мотиву з пісні „Чорнушко-душко" в другій частині твору? Самозрозуміло, що „Тему і варіяції" можна ще і досконаліше заграти, але молоді музиканти почали щойно працювати поспіль. Проте для тих, що несуть у душі тугу за рідною батьківщиною, це був чудовий вінець як для слухачів, так і для доброго імени України. Одне тільки побажання було нездійсниме: так дуже хотілось, щоб твір цей був довший — значно довший.

Опісля вислухали ми чотиричастинний „ловецький" Моцартів „Квартет Б-дур", К. 458, який ряхтів і сяяв легкістю і ритмічністю полету свого геніяльного творця. Виконавці грали свобідно, розмашно, буйно. Оскільки годилося б зробити якенебудь зауваження, то хіба тільки те,щоб у їхній грі можна було почути дещо чіткіше і частіше піяніссімо; та воно напевно з бігом часу і працею — прийде.

Вкінці побачили ми і почули молоду, гарненьку піяністку Ларису Крупу в Брамсовому „Квінтеті ф-моль" тв. 34. Мала вона вдячне поле до попису серед чотирьох інструменталістів, що щедро і віддано підсичували її гру. Відомо, що багато солістичних нюансів не спромога задемонструвати в ансамблевім виступі, проте її гра скріпила багатство звучання цілости композиції. Навіть якщо у виконанні квінтету було більше молодечого запалу і бравури, як ліризму і задушевности, то все таки мистецьке твориво п'ятигранного різновиду Брамса у виконанні ансамблю припало до вподоби слухачам.

Можна сказати, що був це зовсім успішний виступ, помітний своєю самопосвятою, темпераментом, ритмічністю і повнотою звуку гри.

Теодор Терен-Юськів

ІНТЕРВ'Ю З М. ПЛАВ'ЮКОМ, ГОЛОВОЮ ПУН

Запит: Як оцінюєте IV СКВУ, Світовий Конґрес Вільних Українців?

Відповідь: Від закінчення IV Конґресу СКВУ проминуло майже три місяці і тому тепер можна висловлюватись про нього спокійніше, без емоцій і не під впливом деталів, пов'язаних із переведенням Конґресу, а радше аналізувати, що українська спільнота осягнула на ньому і який вплив Конґресу на майбутнє життя нашої громади. Якщо так аналізувати його, то, на мою думку, він був більш успішним, ніж це усвідомляло собі багато з учасників Конґресу і тих, які писали репортажі про його перебіг.

IV Конґрес СКВУ не лише доказав, що побоювання за розбиття СКВУ були передчасні, але, навпаки, він ще раз заманіфестував, що наша громада є зріла і здорова, і здібна навіть в критичних моментах знайти вихід із складних ситуацій. І власне така постава громади, заманіфестована активною участю в Конґресі майже всіх умандатованих делеґатів,довела не лише до збереження єдности СКВУ, але й зробила великий крок для оздоровлення відносин серед нашої громади в ЗСА і інших країнах, в яких в останніх роках громадське життя нашої спільноти переживає кризу.

IV Конґрес СКВУ ще раз доказав, яка важлива роля Українських Церков у житті нашої громади, і ми повинні бути вдячні Митрополитам Мстиславові, Максимові і Стефанові, які були учасниками IV Конґресу СКВУ і своїми публічними заявами причинилися багато до позитивних вислідів Конґресу.

Успіх Конґресу ще і в тому, що президентом СКВУ вибрано Петра Саварина, який напевно внесе багато нового в біжучу працю СКВУ, але який у своїх виступах потвердив правильність тих основних засад, на яких був створений СКВУ в 1967 році,і в згоді з якими діяв дотепер.

Добре чи зле, сталося так що головний наголос IV Конґресу був спрямований на полагодження внутрішніх справ і зв'язків з нашим оточенням. Якщо мова про той другий аспект, то IV Конґрес був успішнішим чим, наприклад, III Конґрес і в цьому заслуга організованої української громади в Канаді. Те, що високопоставлені державні і політичні діячі Канади і інших країн брали участь в Конґресі,має велику вагу не лише для нас, але і для українського народу в Україні. Це хоч в деякій мірі балянсує поважне недомагання IV Конґресу, на якому не брали участи українські дисиденти з вини програмової комісії підготови Конґресу і декого з членів колишньої Президії Секретаріяту СКВУ. В цьому відношенні III Конґрес був успішним, і за нововибраною Президією Секретаріяту СКВУ є відповідальність привернути в якнайкоротшому часі тісну співпрацю СКВУ з українськими дисидентами.

Запит: Чи не думаєте, що на IV Конґресі змарновано повні два дні на дискусію над справами, що могли були бути поладнані поза форумом цілого Конґресу? Чи не краще було б вислухати на Конґресі спільну заяву двох націоналістичних середовищ відносно їхнього спору, як впроваджувати цей спір на широкий форум та вирішувати його шляхом резолюцій цілого Конґресу?

Відповідь: Далеко перед IV Конґресом СКВУ були роблені намагання поладнати цю справу, бо вона ніяк не належала до компетенцій СКВУ? Автори надісланої до Президії Секретаріяту СКВУ резолюції про виключення організації ІСНО із СКВУ знали, що того вони не переведуть. Справи пресової полеміки намагались ладнати представники ПУН з Проводом ОУНр ще в березні 1983 року. Ці намагання не знайшли зрозуміння Проводу ОУНр. В червні 1983 року на сторінках „Українського Слова" було з'ясоване наше становище до тієї полеміки. Літом 1983 року з ініціятиви членства ОУНр вийшла концепція посередництва між ОУН і ОУНр в тій справі одного з Провідників нашого церковного життя. ОУН пропозицію прийняла, але відтак ОУНр сама її не прийняла. Президія Секретаріяту СКВУ ствердила, що та полеміка належить до політичних средовищ, а не СКВУ, і просила І. Базарка, Президента СКВУ, поробити неофіційні заходи між ОДВУ і ООЧСУ для полагодження цієї справи ще перед Конґресом СКВУ.

Але і ця місія не полагодила її, бо пропозицію заяви, опрацьованої І. Базарком, на пленарній сесії Секретаріяту СКВУ відкинули представники Українського Визвольного Фронту, як базу для полагодження того конфлікту.

Усе це вказує на те що, не входячи в причини, ОУНр вирішила за всяку ціну продовжувати ту полеміку і прийти з нею на IV Конґрес.

Спосіб введення її на програму нарад IV Конґресу СКВУ залишає багато до побажання, і тому за „змарновані дні" несуть відповідальність ті, які ставили той внесок, і ті, які за нього голосували.

Відомо, що речники ОУНр не осягнули своєї цілі, нікого з СКВУ не виключено, прийнятий текст резолюції в цій справі є більш сприємливий для ІСНО чим, наприклад, проєкт І. Базарка, на який ІСНО годилось на пленарній сесії Секретаріяту СКВУ, щоб поладнати ту справу і не виходити з нею на IV Конґрес СКВУ.

(Продовження буде)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СЛОВО НА ЧАСІ

На сторінках „Свободи" з 3-го березня ц. р. появилася стаття голови Наукової Ради при СКВУ, проф. Любомира Винара п. н. „Наукова Рада при СКВУ і її завдання", в якій автор подав 15 точок заплянованої наукової політики й діяльности згаданої Наукової Ради, в основу яких має стати постулят єдности й координації дій поодиноких наших наукових установ у діяспорі.

Кожна зі згаданих точок має свою сферу діяльности в площині репрезентаційно-допомогово-організаційній, при обороні української науки й культури як у аспекті ворожих наступів у поневоленій Україні, так і фальшивих інформацій на Заході. До тієї діяльности належить влаштування наукових конґресів, з'їздів і конференцій з українознавчою тематикою включно з видавничою діяльністю та організованням центрів документаційно-архівного матеріялу. Спільним знаменником усього того плянування й діяльности має бути єдність і координація діяльности всіх установ як запорука спільних ефективних дій у сучасних невідрадних умовинах в Україні, так і при москофільських тенденціях, які все ще подибуємо в науці Заходу. Якраз це слово шановного автора є дуже на часі, бо найвища пора покінчити раз на все з проявами гуляйпілля в усіх ділянках нашого національно-громадського, отже й

Закінчення на ст. 4.

Д-р В. Шандор

ХАРАКТЕРИСТИКА ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ РУСИНІВ—УКРАЇНЦІВ У МАДЯРЩИНІ (УГОРЩИНІ)

I.

Найдальше на захід висунена частина української державної території — Карпатська Україна, в початках її історичного розвитку належала до держави Київської Руси і творила її ключову позицію в Центральній Европі. Історичні джерела стверджують, що на кінці X і на початку XI віку тут сходились кордони трьох держав: Володимира Великого, Болеслава Лядського (польського) і Стефана Угорського.

Помимо того, що княжі роди русинів-українців і угорців були між собою споріднені, а руська мова була розмовною мовою на угорському пануючому дворі, Київ не виявив достатньо твердої волі, щоб забезпечити за собою й далі поширити простори поза Карпатами. Були то власне угорці, які старалися закріпитися на Карпатах і поза ними. Тому то за життя угорського короля Стефана ця неугорська територія під назвою Marchia Ruthenorum була адміністративно приєднана до Угорщини. Як подає хроніка з XIII віку, зложена Анонімом, нотарем угорського короля Бейли IV, то в X віці сидів ще в Ужгороді руський князь Лаборець.

Без уваги на денаціоналізаційні й політичні зусилля Угорщини від початку XI віку до кінця I-ої світової війни, ця українська територія ніколи не творила інтеґральної частини Угорщини. На доказ того, що цю територію під назвою МаркіяРутенорум навіть король Стефан не уважав угорською, він поставив на її чоло свого сина Емерика, чим відрізнив її від решти свого королівства. Так само з кінця 1918 року, коли Угорщина переконалась, що карпатські русини-українці мають намір від неї відділитися, вона законом число X ґарантувала для русинів широку автономію в складі своєї держави, як Руської країни, чим рівнож офіційно признала й підтвердила окремий неугорський національний характер цієї території та її населення.

Із наведеного ясно випливає, що поняття Маркія Рутенорум, чи Руська країна, відносилось тільки до території, заселеної русинами-українцями, яка вже в ту початкову історичну добу перебувала в державному складі Угорщини. Було би вказаним дослідити тогочасні розселення русинів, які, судячи після неугорських назв міст і селищ в Угорщині, мусіли сягати глибоко до центру держави.

В основу новішого окреслення територіяльного розселення русинів в Угорщині лягли границі Мукачівської епархії з доби єпископства Михайла Ольшавського (1743-1767). В той час ще не було так всебічно виплекане поняття національної приналежности як тепер — тож для національного означення релігія грала домінуючу ролю. І так до Мукачівської входили в той час 13 комітатів (жуп), в яких жили русини-уніяти, а саме: Марамарош, Уґоча, Берег, Сукмар, Саболт, Уг, Земплин, Абово-Новгород, Боршодь, Ґемер, Шарио і Спіш. Для прикладу наведемо твердження Бонкало Александра, уроженця Карпатської України, директора музею в Будапешті, який у своїй книзі „Русини" (О Рутенек) подає таке: Мешканці села Бан, коло замку Красна, в жупі Сіладь, в 1217 році називали себе вільними русинами, і один з них Федір доказав це навіть вогненною пробою. Автор далі покликується на подібне історичне ствердження угорця Іштванфі Мікловша (1538-1615), який писав, що перші мешканці Великої Руської в жупі Новґрад (Новоград) були русини, яких запросив король Коломан з Ладомирії та Галичини.

Це дає нам приблизний образ території, заселеної русинами в Угорщині, яка (територія) увійшла в історію, як Угорська Русь. Поняття „Уґорська Русь" обіймає всю територію, заселену русинами-українцями в Угорщині,до кінця 1918 року. Як подає „Mitteilungen aus dem Gebiete der Statistik" з 1852 року, зошит 1, у той час було греко-католиків (уніятів) 676.398 осіб.

В Сен-Жерменському міжнародному договорі говориться про Угорську Русь, як „територію русинів на південь від Карпат". Подкарпатська Русь — Карпатська Україна обіймала тільки частину території Угорської Руси, бо частина лишилася при Угорщині, частина припала Румунії, а Пряшівщина була передана тимчасово під адміністрацію Словаччини. Ми будемо користуватись найновішою державною назвою: Карпатська Україна.

В Сен-Жерменському міжнародному договорі говориться про Угорську Русь, як „територію русинів на південь від Карпат". Коли наші браття-русини в Америці в 1918 році рішали про приєднання краю до Чехо-Словаччини, то в основу своїх домагань на Мирову конференцію поставили, як територію заселену русинами на південь від Карпат, якраз саме тих 13 жуп.

Пізніші королі Угорщини, як Ладислав (1077-1095) і його наступник Коломан (1095-1114) та Андрій II, спрямували свій зір на Галичину. З метою дальшого скріплення своїх впливів в Карпатській Україні та приєднання Галичини до Угорщини король Андрій II поставив на галицький трон свого неповнолітнього сина Коломана. Щойно в двадцятих роках XIII віку галицький князь (король) Данило Романович знову здобув галицький трон, і таким чином вирвав Галичину з-під політичного впливу Угорщини. Карпатська Україна лишилась під Угорщиною аж до кінця I-ої світової війни.

Між Києвом і угорськими королями були в ту добу живі політичні та родинні зв'язки. Двоюрідний брат угорського короля Стефана I Василь був одружений з українською княжною, а їх син король Андрій (1046-1060) був одружений з Анастазією, дочкою Ярослава Мудрого (1019-1054); король Ґейза II був одружений з Євфрозинією, дочкою Мстислава I; король Стефан III — з дочкою Ярослава Осмомисла. Дочка угорського короля Бейли IV Анна одружилась з галицьким князем Ростиславом, а Констанція — з галицьким князем Львом I. При цій нагоді слід зазначити, що корона Святого Стефана, угорського короля, найбільша історична пам'ятка Угорщини, яку Америка недавно повернула Мадярщині, бо вона переховувалась у ЗСА, має напис староруською мовою: „Буди Господи милость Твоя на нас", а коронаційна мантія того ж короля має напис тією ж мовою: „Господи, ущедри ни і благослови ни".

(Продовження буде)

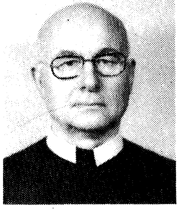
Відійшов у вічність визначний священик Василіянин

У суботу, 3-го березня 1984 року, нюйоркська громада відпровадила на вічний спочинок св.п. о. Михайла Мирослава Ваврика, ЧСВВ, ревного священика-місіонера, великого українського патріота і великого вченого Василіянського Чину, нашої Церкви й народу.

Невблагана недуга рака костей від кількох літ невидимо й невпинно підточувала його здоровий організм, аж доки не перетяла нитку його життя, при сході сонця, в четвер, 1-го березня н.р., у шпиталі в Готорні, Н. Й.

Похоронні монаші відправи відбулися 2-го і 3-го березня н.р. в церкві св. Юра в Ню Йорку, з участю нашого дорогого Владики Василя Лостена, багатьох священиків і великої маси вірних. Похоронено його на українському цвинтарі Св. Духа у Гамптонбурзі, Н.Й.

Бл.п. о. Михайло Ваврик, ЧСВВ, прийшов на Божий світ 16-го грудня 1908 року на золотому Поділлі, в Ласківцях коло Бучача. Покійний уже в заранні своїх літ 18-го серпня 1922 року вступив до Чину Св. Василія Великого. Свою чернечу обітницю склав він 14-го січня

Св.п. М. Ваврик

1925 року у Крехові коло Жовкви. Св. Тайну Священства одержав 25-го грудня 1938 з рук ісповідника й мученика перемиського єпископа Йосафата Коциловського, ЧСВВ.

Його праця як священика багатогранна: він душпастир, місіонер, професор, виховник, редактор, письменник. Майже тридцять п'ять літ свого життя провів він у Вічному Місті, в Римі. Там був спочатку на протязі 15 літ віцеректором, професором і виховником наших питомців у колегії св. Йосафата. Опісля багато літ пізніше був їх духовником протягом кількох літ. Він був консультором Головної Управи Отців Василіян у Римі впродовж 12 років. При тому був він також редактором наукового василіянського журналу „Записки ЧСВВ".

Покійний Михайло приїхав перший раз до Америки 1949 року і був тут до 1961 року. В Америці був знаний, як добрий проповідник-місіонер, і дав багато місій чи реколекцій по наших парафіях. Вдруге повернувся з Риму до Америки в 1979 році вже знеможений трудами і на склоні своїх літ осів у манастирі св. Йосафата в Ґлен Кові, Н. Й. І тут він ще стало займався письменницькою працею та був професором і виховником василіянських семінаристів. За свою найбільшу гідність і відзначення він уважав бути Христовим священиком і сином св. Василія Великого.

Його патріотизм і любов до свого рідного народу проявлялися завжди і всюду в його священицькій праці, у вихованні молодих священиків, в його проповідях і його творах. По другій Світовій війні, коли понад десять тисяч наших воїнів Першої Української Дивізії опинилися в полоні за дротами в Риміні, Італія, то св.п. о. Михайло з великою жертвою і посвятою робив усе можливе, щоб їм допомогти й рятувати перед насильною репатріяцією. Він був відпоручником Преосвященного Івана Бучка до Апостольскої Столиці. За стараннням Владики Івана Бучка і о. Михайла Апостольська Столиця помогла врятувати наших дивізійників від насильного вивозу в Совєтський Союз. За це наші дивізійники завжди були йому вдячні. За його заслуги для них вони з нагоди золотого ювілею його священства 1983 року нагородили його хрестом заслуги. На його похороні вони тримали почесну сторожу коло його тіль і на своїх руках винесли з церкви труну.

Крім любови Бога і ближнього, любови свого Василінського Чину, Церкви й народу, в ньому ясніла ще одна світла риса: любов до книжки й науки. Він-письменник, вчений, науковець великого маштабу. Він посідав не тільки небуденні здібности, але й велетенське знання. Він, без сумніву, належав до найбільших сучасних учених Василіянського чину й нашої Церкви. Улюбленим студіюм його життя було: історія нашої Церкви і східнього обряду, історія Василіянського Чину і східнього чернецтва та історія Східньої Церкви. Він написав кілька книжок. Тут варто згадати його книжку: „По наших Василіянських манастирях", в якій він з великим письменницьким хистом, любов'ю і знанням описує історію наших василіянських манастирів в Західній Україні і на Закарпатті, які стали жертвою совєтської окупації. Його науковою працею для університетського диплому в Римі була історія монашої професії, написана латинською і грецькою мовами. З-під його пера кілька літ тому вийшла дуже солідна і цінна праця „Нарис розвитку і стану Василіянського Чину, 17-20 стол." А поза тим, десятки його наукових статтей можна стрінути у різних наших і чужих виданнях, журналах чи енциклопедіях. Він був дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка.

Апостольська Столиця, маючи на увазі великі заслуги покійного о. Михайла для нашої Церкви, Василіянського Чину й науки, з нагоди його золотого ювілею священства нагородила його грамотою і медалею „Про Еклезія ет Понтіфіче".

Хоча св.п. о. Михайло відзначався великими здібностями, високою освітою і знанням, все ж таки він на протязі всього свого життя був надзвичайно скромний. Він своїм знанням ніколи не хвалився, ані нікому не накидався. Він радше любив послухати думки інших. В щоденникому житті, у своїй монашій спільноті, він завжди був з усього вдоволений, завжди привітний, услужний і безпретенсійний, усміхнений, і за кожну прислугу завжди вдячний.

В його житті міг кожний завважити те, чого вчив і поручав св. Василій Великий, Законодатель Василіянсько го Чину: „У самопоконанні - постійність, у молитвах - невтомність, у братній любові - співчуття, відносно потребуючих - щедрість, у способі думання - покора".

Спи спокійним сном, вірний сину Василіянського Чину, своєї Церкви й народу, аж до світлого воскресіння. Ми до твого гробу, наче привіт і поцілунок від рідного народу, поклали тобі грудку рідної землі, яку ти так дуже любив. А чужа земля хай буде тобі пером. Ти своєю любов'ю і добрими ділами навіки записався золотими літерами в анналах Василіянського Чину, нашої Церкви й народу. Вони повіки тебе не забудуть, повіки будуть тобі вдячні, і повіки пам'ятатимуть про тебе у своїх молитвах. Вічна тобі пам'ять!

Отець Ю. Катрій, ЧСВВ

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ГОЛОВИ ПУН-у

сл. п.

ДЕНИСА КВІТКОВСЬКОГО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Покрови в Дітройті (Савтфілд), Миш. у неділю, 18-го березня 1984 р., о год. 10-ій ранком а після Служби Божої буде відправлена

ПАНАХИДА

До участи і молитов просять Друзів

Дружина і Син з родиною та Провід Українських Націоналістів

ПОДЯКА

Дня 20-го березня 1983 р., з волі Всевишнього, відійшов у Вічність мій Улюблений і Незабутній МУЖ

бл. п.

Адв. ВОЛОДИМИР СТЕК

ПОЛКОВНИК АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛЕТУНСЬКОЇ СЛУЖБИ

У цей найтяжчий рік мого життя я зазнала багато виявів доброго серця, співчуття і жертвенности від Рідних, Приятелів та Знайомих. Всім Вам, які вшанували світлу пам'ять Покійного та старались облегшити мій біль від цього тяжкого удару долі, складаю сердечну подяку. Дякую цілим моїм зболілим серцем Дорогій Родині та Приятелям за їхню поміч мені, та любов і пошану до мого Найдорожчого Мужа-Володимира.

Я невимовно вдячна всім за таку численну участь на панахидах в Ню Йорку та на похоронних відправах в Балтиморі та в Arlington Narional Semetery **у Вашінґтоні. Особлива подяка тим членам Родини-зорема Стрийкові Володимирові Стельмахові і кузинці Оксані Міцелі, які приїхали з Торонто Канада - і всім дорогим Приятелям, що прибули з далекої віддалі, щоб відпровадити Покійного в Дорогу Вічности та віддати Йому останню пошану і прислугу, а своєю присутністю облегшити мій біль розлуки з моїм Любим Мужем.**

Щире спасибі Усім за молитви, пожертви на Служби Божі, квіти і пожертви зложені в пам'ять Покійного, та Всім тим що особисто, листовно й телефонічно висловили мені й моїй родині свій жаль і співчуття.

Сердечно дякую докторам у шпиталі та кузинам, які відвідували Мужа і так дуже старалися привернути Його до здоров'я: Dr. Berenson, Dr. Grace, **д-р Тарасенко, д-р Орест Падковський, д-р Юрій Падковський та д-р Ірена Комаринська.**

Сердечно дякую Всечес. оо. Юліянові Осадці й Лаврентієві Лавренюкові та о. дияконові Богданові Карасеві за відправлення парастасів та панахид у похоронному заведенні, а особисто дорогому приятелеві отцю Осадці за слова піддержки та спеціяльну молитву за спокій душі Покійного мого Мужа. Рівнож дякую хористам „Думки" за звеличання відправ їхнім співом під час панахиди.

Щиро дякую Координаційному Комітетові Українських та Українсько-Американських Ветеранів, які принесли український та американський прапори до похоронного заведення. Особливо дякую панам Г. Полчі, Б. Безкоровайному та Р. Данилюкові за зорганізування сумної церемонії та всім Ветеранам і Дивізійникам, які взяли участь у панахиді, а опісля так дуже емоційно вшанували свого Друга бл.п. Волтера та попрощали Його у далеку неповоротню дорогу зворушливим відспіванням пісні „Чуєш Брате Мій". Дуже дякую п. Дж. Волинцеві та п. Г.Полчі за їхні теплі прощальні слова в імені українського вояцтва. Рівнож щиро дякую д-рові Іванові Флисові - головному предсідникові УНСоюзу та панові Іванові Олексинові - голові УБСоюзу, за їх глибоко змістовні та зворушливі поминальні промови про Покійного та Його заслуги для української громади та УБСоюзу.

Дякую Всечеснішому отцю Ю. Маркевичеві та п. М. Гнатишиному за відправлення Служби Божої та панахиди в церкві св. Михаїла в Балтиморі та за відправу панахиди на цвинтарі. Рівнож дякую о. А. Булавці за надмогильні молитви.

Зокрема дякую братові Романові Стельмах за зорганізування поліційного супроводу похоронної процесії через міста Балтимор і Вашінґтон.

Я безмежно вдячна управі та членкам 59-го Відділу Союзу Українок, Балтимор, за приготовлення сніданку в церковній залі для тих, що приїхали здалека на похорон Рівнож глибоко вдячна паням із українського католицького Собору Пресвятої Родини у Вашінґтоні за приготовлення смачної й обильної тризни.

Ввічливо дякую панові Іванові Олексинові за поминальну промову під час тризни, в якій знову підкреслив заслуги Покійного для УБСоюзу та української спільноти; адв. Аскольдові Лозинському за його щирі спогади про „Валі", в яких розповів про свою першу зустріч з Покійним Другом і пізнішу співпрацю в адвокатській фірмі; пані Ганні Самутин, голові СУА в Балтимор, за щирі вислови співчуття та розради; і отцю Анатолієві Булавці, парохові укр. православної церкви в Балтиморі, за теплі поминальні слова про мого Мужа.

Окремо і спеціяльно дякую дорогому приятелеві А. Лозинському за його безмежну поміч і увагу в часі хвороби та після смерти мого дорогого Мужа, за його велику поміч у влаштуванні похорону, та за його постійну поміч і щирість до мене.

Щиро дякую членам Українсько-Американських Ветеранів за влаштування святочно-меморіяльного вечора в Українському Інституті 29-го жовтня 1983 року та всім, що прибули на цю жалібну церемонію, щоб віддати належну пошану та останній салют Покійному Полковникові. Окремо дякую п. Б. Безкоровайному за провід вечором та слова біографії, д-рові І. Флисові за зворушливу доповідь про свого приятеля, якого представив як приклад для всіх, п. Г. Полчі за спогади про віддану працю Покійного для української громади та ветеранської родини, та п. А. Кобринові за вручення „Грамоти Вдячности".

За дописи до часописів сердечно дякую панам Д. Корбутякові (Народна Воля), Я. Пронько (Fraternal Voice**), Р. Голіятові (Свобода), та Р. Гаєцькому (Вісті Комбатанта).**

В цих сумних і болючих місяцях мого горя, Рідні і Приятелі виявили мені багато щирої прихильности та прийшли з потіхою і поміччю. Я невимовно і найбільше вдячна тим, що мене не забули, але й досі пам'ятають далі стараються облегшити мій тяжкий жаль. Особливо і найщиріше дякую слідуючим за численні й навіть щоденні телефони, за відвідини мене, та за прийняття мене в своїх домах щоб я сама в порожній хаті не сиділа: Анна і Михайло Протиник, Ерна і Никола Богдан, Іван Олексин, Орися Комаринська й д-р Ірена Комаринська. За їх доброту до мене я не в змозі віддячитися.

Вибачаюсь що я скоріше не написала цієї подяки, але я направду не могла; а якщо когось забула згадати, прошу простити бо це не зі злої волі.

Нехай Всещедрий Господь благословить всіх Своїми ласками, а моєму Найдорожчому Мужеві подасть спокій душі і вічну радість.

дружина - Уляна
і родина - Анна і Остап Стельмах
Роман Стельмах
Евгенія Стельмах

Глибоко дякую всім тим, що прислали чудові квіти або зложили пожертви в пам'ять Покійного Володимира.

Квіти: Анна і Остап Стельмах. Роман Стельмах, Марта і Петро Шамин, Український Братський Союз, Аскольд і Роня Лозинські, Ґлорія Толопка, Богдан Андрусишин, Віра і Антін Шумейки, Михайло Гриненко, Михайло Пізнак, Anna & Henry Padlak, Connie & Joseph Kmet & children Suzanne & Stephen, Michael & Alida Bohdan, Docyk & Woskobojnyk Families, Dan & Jerry Lunch, Gerald Rech & Marvin Baron (Continental Abstract Co.), Kobasniuk Travel Staff, Kiev Restaurants Ltd., Ukrainian Restaurant & Caterer, Centre Bar & Grill, Ray & Gayle Fredsti, The Gould Company.

На Заупокійні Служби Божі:
Анна і Остап Стельмах з Родиною, Михайло і Марія Захарків, Михайло і Анна Протиник, Осипа Комаринська, Василь і Стефанія Татчин, Володимир і Анна Баран, Володимир Тисовський, Теодор Шмиґа, Роман і Ольга Кобрин, Анна і Богдан Безкоровайні, Наталка і Борис Рибак, Богданна Волянська і хор „Промінь", Ukrainian American Veterans (c/o Mr. H. Polche), Michael Luchuf - St. Geoge Veterans Post, Jerry & Helen Pronko, Jeannie & Joseph Ursone, Mr. & Mrs. Louis Urdone, Anna & Henry Padlak, Stella Shamen, Mr. & Mrs Joseph Balaris, Olga Foytin, Mr. & Mrs. Michael Ravlinetz & Sons, Mr. & Mrs. Henry Paulisen, Goldie Paulisen, Ann Hammer, Mr. & Mrs. Jerry Sydor, Edward Tencer, Stacy Brodin, Mr. & Mrs. Stephen Jarema, Mr. & Mrs. Nicholas Redchuk, Mathew & OLga Pope, Ben, Anne & Roger Shamin, Charles & Daria Hendel & Family, St. Vincent's Hospital Pastoral Care Dept., St. Vincent's Hospital Hospice Program, Father Plummer - Arlington National Cemetery.

На Українські Студії в Гарвардському Університеті:
Володимир і Олімпія Роговські, Таня і Йосиф Д'Авіньйон, Софія і Семен Михайлишин, Оля і Роман Кобрин, Оля і Роман Гаєцькі, Василь Калинович, М. і А. Крумшин, С. Скрибайло, Роман Гриців, Роман і Марта Данилюк, Анна і Остап Стельмах.

На „Вісті Комбатанта":
Роман і Лена Іваницькі, М. і А. Крумшин, Володимир Королик, В. Мицак, Мирослав Мац, Роман Гаєцький, А. Закревський, Роман Кобрин, Я. Балабан, Роман Данилюк.

На „Броди Лев":
Никола і Ерна Богдан, М. і А. Крумшин, В. Мицак, Роман Гаєцький, В. Семенюк, Геррі Полчі, К. Григорович.

На Український Музей в Ню Йорку:
Ярослава Ласійчук, Дора Хариш, Лідія Лемішка, Ганна Самутин, Ольга Корж, Марія Булавка, Валя Снігура, Раїса Зелинська, Марія Царик, Надя Зінкевич, Лідія Шавяк, Анна Поліщук, Евгенія Чорняк, Ярослава Совган, Марія Хархаліс, Дарія Чорнодольська, Анна і Остап Стельмах.

На пресовий фонд „Нашого Життя":
Управа і Членки 59-го Відділу СУА - Балтимор.

На Видавництво Підгаєчан:
Анна і Остап Стельмах.

На Гельсінкську Групу:
д-р Еміль Дерій, Зенон Ґой, Омелян Ґой, Анна і Остап Стельмах.

На „Cancer Care & Research":
Роман Олесницький, Анна і Остап Стельмах, Wilma & Andrew Duncan, Notis & Dimitra Galazoudis, Jim & Marilyn Roth, Bob & Florence Schwennesen, Alice & Larry Jacobson, Dr. Susat, Barbara & Arnold Greenberg, Ludmila Reva, Muriel Kaufman.

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ

Мого Дорогенького, ніколи Незабутнього МУЖА

бл. п.

адв. ВОЛОДИМИРА СТЕК

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ З ПАНАХИДАМИ

у вівторок 20-го березня в церкві св. Михаїла в Балтиморі о год. 8-ій рано:

в церкві св. Юра в Ню Йорку о год. 8-ій рано:

в церкві св. Володимира у Ґлен Спей та в церкві св. Софії в Римі.

Пам'ятник невідомим воякам УПА в Бавнд Бруку стає дійсністю

Пам'ятник невідомим воякам УПА

У Провідну неділю, 29-го квітня ц.р., колишні вояки УПА й українське громадянство, зібравшись на Упівському цвинтарі українського православного цвинтаря в Бавнд Бруку, молитимуться не тільки за спокій душ українських синів і дочок, які загинули під прапором УПА але дякуватимуть Богові за те, що здійснилили будову пам'ятника невідовим воякам Української Повстанської Армії.

Будовою пам'ятника завершуються довгорічні старання і праця, які можна поділити на два етапи.

Перший, найдовший, почався в 1970 році, коли з ініціятиви покійних Івана Хоми-Богдана і Михайла Озимка-Залізняка Об'єднання колишніх вояків УПА вирішило придбати площу під Упівський цвинтар на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку. Справа набуття площи під цвинтар тягнулася довго. Причини були різні, а перед усім йшлося про те, щоб до цієї акції приступили обидві упівські організації.

У грудні 1975 року станиці Об'єднання колишніх вояків УПА в Ню Йорку і Пассейку, та відділ Товариства колишніх вояків УПА в Ірвінґтоні створили Комітет співпраці колишніх вояків УПА для деяких спільних акцій та для спільного видання „Літопису УПА". Тоді також створено Комітет для закупу площі під Упівський цвинтар, а згодом — для побудови пам'ятника невідомим воякам УПА. До Комітету увійшли: Лев Котляр, голова, Олександер Білевич, Богдан Мак і Володимир Юркевич.

Перший етап - придбання площі під Упівський цвинтар — завершено щойно в липні 1981 року. Треба підкреслити дуже прихильну поставу Митрополита Мстислава, який подарував також чотири ділянки під будову пам'ятника невідомим воякам УПА. В жовтні того ж року на цвинтар перенесено тлінні останки майора Петра Миколенка-Байди і Івана Хоми Богдана.

Справу будови пам'ятника взяв собі до серця полк. Юрій Лопатинськи-Калина. Треба було подумати про фонди, яких не було, і про проєкт пам'ятника. На прохання полк. Лопатинського, проєкт виконав безкоштовно мистець Богдан Доманик. І коли був готовий перший макет пам'ятника, щоб представити його на обговорення упівцям, несподівано помер полк. Лопатинський 16-го листопада 1982 року. Знаючи, яка близька серцю Покійного була справа будови пам'ятника, його дружина попросила „замість квітів" складати пожертви на цю ціль. Відгук українського громадянства був спонтанний і дуже щедрий. В першу річницю смерти полк. Лопатинського на конто будови пам'ятника була вже сума 17,595 дол.

Справою будови пам'ятника займається далі Комітет, який в грудні 1982 року переорганізовано. Очолює його далі Л. Котляр. Крім О. Білевича, Б. Мака і В. Юркевича, до Комітету ввійшли ще М. Лебедь, І. Дмитрик, касир і О. Мостовий. У квітні 1983 року Комітет будови пам'ятника прийняв проєкт Богдана Доманика (з деякими змінами, які він зробив) і запросив до нагляду над будовою архітекта Богдана Ґеруляка, який безкоштовно віддає багато часу цій справі.

Взявши до уваги кошторис різних фірм, Комітет прийняв пропозицію української фірми Ф. Чуя в Ірвінґтоні. Ціна пам'ятника, виконаного в сірому ґраніті виносить 28,640 дол. Пам'ятник величини майже 10 на 10 футів, зображує військовий хрест. Такі самі пам'ятники, розміром 4 фути, передбачені на поодинокі могили.

Н.І

ЧЛЕНИ...

Закінчення зі ст. 1.

„...Український Народний Союз може з гордістю говорити про свою провідну ролю в службі спільноти. Ваші великодушні грошові допомоги для студійних та суспільних цілей можна лише давати за примір. Ваші великі стипендії для студентів допомогли не одному в зменшенні високих оплат у коледжах і тим способом допомогли молодим людям здобути вищу освіту..."

МАРТІ РУССО
Іллиной

„...Посвята УНСоюзу для допомоги українському народові є шляхетним прикладом для других. В часах, коли стільки людей звертається за допомогою до Уряду, незвичайно будуючим є бачити, що є люди, які бажають помагати самі собі. Так було раніше в нашій країні і прикро ствердити, що тепер не часто таке явище зустрічається..."

ФІЛІП М. КРЕЙН
Іллиной

„...Ви віддали велику прислугу так З'єднаним Стейтам Америки, як і українській спільноті. Я гратулюю вашим урядовцям і членам вашої організації у ваших завжди незмінних зусиллях підтримувати дух свободи серед всіх українців..."

ФРЕНК АННУНЗІО
Іллиной

„...Українці є сильним і витривалим народом, який ніколи не піддавався ані політично, ані культурно чужій владі. Від часу своєї незалежности в 1918 році, Україна була полем бою у двох світових війнах, нищена і німцями, і росіянами. Совєтський режим взяв під своє ярмо Україну, а її нарід мучить голодом, політичними переслідуваннями і нищенням її культури. Тут в Америці ми мусимо віддавати шану українському народові і постійно мати на думці його відвагу у відношенні до поневолення совєтським режимом. Український Народний Союз виконує це завдання впродовж цілого часу свого існування на терені ЗСА..."

РИЧАРД ДЖ. ДИРБІН
Іллиной

„...Складаю вашому Головному Урядові та усім членам сердечні гратуляції за те, що ви від 1894 року були найкращим прикладом, що може зробити група людей, повних посвяти, щоб допомогти не лише собі, але й цілій спільноті..."

ЛАЙЛ ВІЛЛІЯМС
Огайо

„...Завдяки зусиллям УНСоюзу українські американці могли розвиватися в Америці, не загублюючи своєї мови і традицій, які завжди єднали український нарід — впродовж поганих і гарних періодів довгих століть..."

ЕДВАРД Ф. ФІГЕН
Огайо

„...В процесі закорінення в ЗСА, українці дали великий вклад у нашу країну, а рівночасно затримали зв'язок із своєю батьківщиною. УНСоюз став важливою організацією для українців, допомагаючи їм на культурному, соціяльному, патріотичному і економічному полі. Тож не диво, що стільки інших етнічних груп в ЗСА беруть собі УНС за приклад..."

МЕРІ Р. ОВКАР
Огайо

„...Залучую проклямацію з приводу 90-річчя вашої організації з моїми найкращими побажаннями. Рівночасно залучую заяву, яку я зложив у Палаті Репрезентантів з приводу Дня Незалежности України..."

ДЕННІС І. ЕКАРТ
Огайо

„...Завдяки таким виїмковим організаціям, як Український Народний Союз, старші віком члени нашої спільноти і одиниці, яким особливо важко пробиватися крізь життя, знайшли справжніх приятелів та дійсну поміч..."

РОБЕРТ А. БОРСКІ
Пенсильванія

„...Ваша організація і її члени можуть бути горді з того, скільки помочі вони дали жертвам природних катаклізмів та іншим, життя яких було загрожене. Я подивляю вашу підтримку церквам, виховним та науковим інституціям, як також молодечим організаціям..."

РИЧАРД Т. ШУЛЦІ
Пенсильванія

„...Поміч, яку ви так охоче даєте тим, що в потребі, як теж різним корисним організаціям, є живим доказом великої української душі. Ваша організація допомагає українцям в ЗСА краще розвиватися і бути більш вдоволеними горожанами. Завдяки вашій службі і посвяті розквітла і збереглася живою ваша культура в ЗСА і Канаді.

ПІТЕР Г. КОСТМАЄР
Пенсильванія

„...Тому, що я по мамі є українського походження, я добре знаю про великий вклад у розвиток української спільноти в ЗСА УНСоюзу. В Ровд Айленді, де ще в 1910 році заложено „Запорозьку Січ", ми маємо понад 700 членів УНС, більшість яких належить до української православної церкви св. Михаїла і католицької церкви св. Михаїла в моєму родинному місті Вунсакет. Нарівні з культурною діяльністю УНС, відділи УНС в Ровд Айленді дають стипендії потребуючим студентам українського походження, допомагають їм брати участь у літніх курсах в Кергонксоні, допомагають жертвам повені в Ровд Айленді та втікачам з комуністичної Польщі, як також ширять добре ім'я української культури та історії, даруючи примірники англомовної енциклопедії до публічних бібліотек та університетів Ровд Айленду. Та культурна і суспільна безперервна служба УНС допомагає мешканцям українського походження Ровд Айленду задержати свою спадщину..."

ФЕРНАНД ДЖ. СТ. ДЖЕРМЕЙН
Ровд Айленд

Вже після публікації побажань членів Сенату і губернаторів, що наспіли на руки головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, прийшли листи від сенатора Клейборна Пелла і губернатора Майкела С. Дукакіса, головні думки яких подаємо нижче.

„...УНС є справжньою братською організацією. Від часу свого постання УНС посвятив себе для добра українських імігрантів та їхніх дітей. Через свою широку і різнорідну діяльність і свої видання УНС допоміг українцям затриматися у своїй спільноті в цілому світі та плекати свою культурну спадщину..."

КЛЕЙБОРН ПЕЛЛ
Ровд Айленд

„...Праця вашої організації для збереження української спадщини в нашій країні, а рівночасно виконування завдання служити і бути провідником української спільноти є гідні похвали..."

МАЙКЕЛ С. ДУКАКІС
губернатор Бостону

Померла св. п. Н. Лужницька

Філядельфія, Па. — У п'ятницю, 9-го березня 1984 року, тут померла на 82-му році життя Ніна з Конашинських Лужницька, колишня артистка українських театрів на Волині і в Галичині.

Парастас буде відправлено у вівторок, 13-го березня, о 8-ій год. вечора в похоронному заведенні М. Насевича, при 109 Іст Тейбор ровд у Філядельфії, а похоронні відправи будуть відслужені там же у середу, 14-го березня о год. 9-ій ранку. Божественна Літургія почнеться в 10-ій год. ранку в церкві св. Михаїла, при 675 Куперлендінг ровд Черрі Гилл, Н. Дж., а похоронена св. в. Н. Лужницька буде в середу, 14-го березня, на українському католицькому цвинтарі Св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Покійна залишила мужа Григора, доньку з мужем Богданом Кульчицьким і дітьми Дмитрусем, Даньом і Ярком, та сина Олександра з дружиною Марією та дітьми Юліттою і Андрієм.

Згідно з бажанням Покійної родина прохає замість квітів складати пожертви на українську католицьку церкву в Люрді та на сиріт в Бразилії.

КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР -міністер Зімбабве Іян Сміт поінформував, що акція теперішнього уряду проти повстанців у південнозахідній частині країни, викликала там голод і змушує цивільне населення тікати до сусідньої Боцвани. Уряд Зімбабве дементує цю вістку, а І. Сміт твердить, що новинка, про масову могилу цивільного населення з часів громадянської війни була навмисно випущена урядом, щоб відвернути увагу від голодової ситуації, яка тепер існує.

Слово...

Закінчення зі ст. 2.

наукового життя. Оборонці надто великого індивідуалізму в стилі „сам собі пан" у сфері науки, які заслонюються за далеко йдучою академічною свободою, надуживають рішучо той арґумент. Надуживання академічної свободи в ім'я еґоцентризму на шкоду спільних дій, головно в наших умовинах, не видержує здорової, об'єктивної критики. Належиться признання як авторові статті, так і редакції „Свободи", яка йде на руку речникам того роду здорових концепцій, поміщуючи їхні матеріяли на сторінках нашого заслуженого щоденника в Америці.

Було б доцільним, щоб на сторінках „Свободи" появилося більше таких голосів в цілі перевентильовання цієї справи шляхом конструктивної дискусії на благо нашої вільної науки в діяспорі, а тим самим і української справи.

Олександер Домбровський

Ню Йорк, Н. Й.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 25-го БЕРЕЗНЯ 1984 р.

Омага, Небраска. Річні загальні збори Т-ва „Карпати" 356 Відд., о год. 3-ій по пол. в приміщенні церковної домівки. Просимо всіх членів Відділу точно прибути на ці збори, вислухати звітів Управи за минулий рік, а відтак вибрати нову Управу на 1984 рік. — Управа.